

ОСОБЛИВОСТІ ПІДХОДІВ ДО РОЗУМІННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ХХІ СТОЛІТТІ

Поняття соціальної відповідальності має широке тлумачення, що обумовлюється різними підходами до розуміння її концепції, визначення основних принципів, методів та шляхів забезпечення, очікуваних результатів. Оперувати терміном «соціальна відповідальність» слід з урахуванням актуального стану досліджень у цій сфері та дискурсу, сформованого під впливом інтеграції іноземного досвіду забезпечення соціальної відповідальності та практики українських підприємств у цій сфері.

Ступінь розвитку соціальної відповідальності бізнесу відображає рівень партнерства між компаніями, урядовими структурами та головними дійовими особами громадянського суспільства щодо вирішення соціальних проблем і прискоренню розвитку суспільства.

Теоретичне підґрунтя концепції соціальної відповідальності бізнесу було закладене ще у XVIII ст., коли відбувалися індустріальні революції та формувалося сучасне уявлення про підприємництво. Власники окремих підприємств брали на себе відповідальність за своїх працівників, керуючись при цьому власними релігійними чи етичними переконаннями. Подальшого розвитку концепція соціальної відповідальності набула лише у 50-ті роки XX століття, зайнявши центральне місце у дискусії про відносини бізнесу та суспільства.

Щодо ситуації з реалізацією підходів соціальної відповідальності в Україні, аналіз останніх досліджень засвідчує наступні закономірності.

Водночас, щодо ситуації в Україні О.Головінов зауважує: «Для українських компаній соціальна відповідальність переважно носить разовий характер, спрямований на покращення репутації, без бажання (часто і можливості) розглядати даний процес як тривалий і безперервний, нарешті, відсутня конструктивна, взаємовигідна взаємодія роботодавців і найманих працівників. Розвиток цього процесу в Україні має численні бар'єри, часом як штучні, так і природні. У національному господарстві України певною мірою представлені всі рівні реалізації концепції соціальної відповідальності. У той же час існуючу систему соціальної відповідальності неможливо назвати гармонійною, оскільки багато її елементів не виникли в ході еволюційного розвитку ринкових

відносин, а залишилися у спадок від радянської системи соціального забезпечення».

Таким чином, на сучасному етапі концепція соціальної відповідальності підприємств підтримується на міжнародному рівні і вважається однією з заporук сталого розвитку економіки. Водночас, в Україні концепція соціальної відповідальності набула особливих регіональних обрисів, що пов'язується з кризовими явищами в економіці та суспільстві. У підсумку це обумовило відсутність єдиного підходу соціальної відповідальності бізнесу. Не системність заходів підприємств з реалізації основних положень, відсутність системного підходу щодо трансформації менеджменту соціальної відповідальності.